

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomantka: **Jana Brunclíková**

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU

Katedra českého jazyka a literatury

Aprobace: ČJ – HV / ZŠ

Datum odevzdání posudku: 20. 5. 2011

Recenzent diplomové práce
Mgr. Eva Niklesová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Komunikační kompetence a její edukace u dětí se SPU v hodinách ČJ a slohu na 2. stupni ZŠ

.....
(téma)

Cílem předkládané práce Jany Brunclíkové je nejen výzkum pojetí výuky českého jazyka na 2. stupni základních školách, avšak současně též vytvoření ukázkových hodin komunikační a slohové výchovy pro specializované třídy.

V **teoretické části** (s. 9–53) je pojednáno o rozdílech v současném a dřívějším pojetí slohového vyučování, o obsahu a významu pojmu komunikační kompetence a o cílech komunikační a slohové výchovy. Zvláštní pozornost diplomantka věnuje aspektu slohové výchovy ve specializovaných třídách u žáků se specifickými poruchami učení. Cenné je, že diplomantka mohla vycházet z vlastní pedagogické praxe (druhým rokem vyučuje český jazyk na 2. stupni ZŠ Václavské náměstí ve Znojmě – jde o školu, jež integruje žáky s SPU). Diplomantka se podrobně věnuje metodám kritického myšlení a jejich implementaci. Veškeré závěry jsou podpořeny osobními zkušenostmi, čímž se diplomantka vyhnula pouhému přejímání informací ze sekundární literatury a prokázala takto schopnost efektivní práce s odbornými prameny. V následném obsahovém celku teoretické části, v němž je referováno o nejnovějších poznatcích v souvislosti se specifickými poruchami učení, lze kladně hodnotit výběr informací, jež se – zcela v souladu se zkoumanou problematikou – týkají především aspektu snížené schopnosti komunikační kompetence.

Část empirická (s. 54–97) je tvořena výzkumem, v jehož rámci bylo zjišťováno: 1) pojetí výuky českého jazyka u vyučujících českého jazyka na 2. stupni ZŠ a 2) postoj vyučujících českého jazyka na 2. stupni ZŠ ke klíčovým kompetencím a k implementaci metod kritického myšlení v hodinách českého jazyka. Výzkumu se po validaci získaných dat zúčastnilo celkem 700 osob (637 žen a 63 mužů). Krom dalších zjištěných údajů lze za prakticky využitelná data považovat výsledky, týkající se míry zařazování vybraných inovativních edukačních metod do výuky.

Vyústěním diplomové práce je **část praktická** (s. 98–129). Jde o sadu aktivit pro podporu výuky komunikační a slohové výchovy (nejen) u žáků se SPU ve specializovaných třídách. Tato sada je založena na metodách kritického myšlení, o nichž bylo podrobně pojednáno v části praktické a jež byly součástí výzkumu v části empirické. Nejen takto diplomantka prokázala schopnost výtečného propojení hlavních částí práce. Tato provázanost je mj. podpořena explicitními odkazy na příslušné pasáže teoretické části. Nesporným přínosem a kladem práce je praktické ověření vytvořených edukačních materiálů v praxi.

Součástí práce je také videoukázka jedné vyučovací hodiny, zaměřené na popis předmětu pomocí řízené představivosti.

Práce je psána kultivovaným, uhlazeným jazykem s ojedinělými stylistickými neobratnostmi (např. s. 16 – „Zároveň musíme dbát na to, aby zároveň s mluvním...“, s. 36 – „Prvně žáci společně“, s. 50 – „Na celkový obraz jeho poruchy se totiž podílí spousta faktorů...“).

Výzkum se vyznačuje pečlivým provedením a vyhodnocením a kvantitativně bohatým vzorkem respondentů. V některých příliš obecně formulovaných otázkách je však patrný prvek naivity a návodnosti (např. „Dokáže současné školství dostatečně připravit žáka na osobní a pracovní život?“). Výsledky výzkumu (mj. údaje o míře zařazování konkrétních edukačních metod do výuky) by bezpochyby měly být brány v potaz u širší odborné veřejnosti, zabývající se problematikou výuky českého jazyka na českých základních školách.

Celkový převážně pozitivní dojem z odevzdané práce je narušen výskytem překlepů (např. s. 8 – „ke klíčový kompetencím“, s. 9 – „nestmí opouštět“, s. 21 – „v hodně má roli pomocníka“, s. 25 – „žáci si pře čtení nahlas“, s. 28 – „učitel vmyslí k zadanému tématu“, s. 35 – „slohové výchovyje“, s. 47 – „často požívají nesprávné pojmenování“) a typografických nedostatků (s. 9 – „19.stl.“, s. 27 – „již sepsané myšlenky.“, neuvádění čárek či teček za jednotlivými položkami výčtu, neukončení výčtů tečkou – např. s. 10, 17, 43, 44).

Přes výše uvedené, převážně formální nedostatky, představuje diplomová práce významný inspirační, teoreticky i prakticky využitelný soubor informací a zjištění, která by měla a mohla být využita v praxi, a to nejen při samotné výuce, ale i při koncipování edukačních příruček.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **-- výborně --**

Eva Niklesová, v.r.
recenzent diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 20. 5. 2011